

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 5. Maj, W przeszły poniedziałek Ościec S. w Kwirynale odprawił Konfystorz, gdzie Kárdynała Imię Lambertini Arcy-Biskupem de Bologna, Ich Mściów XX. Galiani Opata z Celestino Arcy-Biskupem de Taranto, Ciccarella Arcy-Biskupem de Lanciano, Martin Arcy-Biskupem de Sira, Nicolo zaś Arcy-Biskupem de Conza denominował, a Arcy-Biskupstwo de Benevento IMię Xdzu de Camerino do dalszej dyspozycji w Administracyi oddał.

z Hiszpanii.

z Sewilji d. 3. Maj, Lubo spargitur, że Krolestwo Ich Mę w krotce ztąd do Madrytu wyiechac mają, konferencye jednak prawie codzienne z Ministrami Dworu tutejszego, tudzież postronnemi respektem Traktatu między Cesarzem IMię a Krolestem Angielskim w Wiedniu zawartego dotąd *continuantur*. IMię P. Patinbo dwóch kurycerów do IMię Pana Markwita de Castellar Posła naszego w Francyi będącego wysłał w interesach

wielkicy importancyi, o których iednak, coby w Tobie zawieraly, ieszcze deciec nie można.

z Genui d. 2. Maj, Kommandanc Miasta Bastij ubezpieczajac się od impetycyi, co raz gorę biorących Málkontentów, z całym Garnizonem do támeznego reiterował się Kásztelu, aby tamże w lepszy porze defensyi przeciwko wszelkim nieprzyacielskim insultom mogł zostawać.

z Francyi

z Wersalu d. 19. Maj, Krol IMię z Marly tu powrócił y z Káwalerami Orderu S. Duchá, odprawiwszy Kongregacya w Kościele Zamkowym, Ich Mściom Xciu de Duras, Gráfowi de Broglie y Márkwilowi de Fare oddał błękitną wstęgg, jako tegoż Orderu *insignia*, a IMię P. Gráfowi de Rotenburg, który w charakterze Posła u Dworu Hiszpańskiego zostac, oprócz pensyi roczney znacznie podwyższoney, co rok 10000. *livrow* naznaszył. Kommissarzów Woytkowym nakazano, aby do Prowincyi sobie powierzonych zicchawszy, luźnacy wy-

ską przytomnemi byli. Na restauracyą Zámku w *Vincennes*, który Krolewnom na rezydencyą oddany będzie, Krol IMé 100000. *livrow* wyliczyć *in-junxit*.

Do *Marseille, Bress* y *Toulon* wyszedł ordynans, żeby okręty wojenne ieszcze nie dokończone, iako náyprędzey do perfekcyi przyprowadzono, gdyż Krol IMé 68. okrętów wojennych oprócz Fregat y gálerow pogotowiu mieć życzy, y na potrzebę onych 900000. *livrow* z skárbu wydać kazał. Xciu IMéi de *Bouffler* w *Lille* będącemu, także dano ordynans, aby iedną część woyská pod kommendą iego będącego, po nád rzeczą *Mosel* y nád *Alsacyą* rozłożył. Z *Doway* przez ieden Miesiąc 60. ármat y 20. moździerzy w ludwisarni támeczney ulánych do *Metz* sprowadzono.

z Anglii.

z Londynu d. 15. Maj, W sobotę immediate przeszła, włączając się była w Párlamencie kwestyá, iezeliby Krolowi IMéi suplikę respektom ábdankowania 12. tysięcy woyská *Hessen-kasselskiego* w zóldzie naszym będącego podać, lecz *negativa* 272. głosów *pravaluit* przeciwno 22. pierwszego zdania motorow. Wieczorem tegoż dnia Krolestwo Ich Mć Krolewie á. Xiąże de *Wallis* y trzy Krolewny młodsze byli na operze *Rinaldo* intytułowancy, á Xiąże IMé de *Cumberland* ná bál do siebie rożnych Pániat młodych do áppartymentu swego *invitavit* y solennie tráktował. IMé P. *Kinski* extraordinaryiny *Poseł* *Cesarfki*, prezentował Krolowi, Ich Mćiom d' *Aliban*, Syná *Koniuszego*. W. *Cesarfkiego* y de *Palsi*, Gráfów młodych, którzy Krol IMé bárdzo przyjemną pokazywał minę. IMé P. *Wáger* w tych dniách *Postá Algieru*, który się ztąd o gwártku wybiera, ná obiedzie hojnie

tráktował. Závczoráy Dwor nasz który (iako powiadaia) do *Richmond* we frzodę na rezydencyą wyedzie y tam *ad medios lunij* zabawi, wzięt powtórny zálobę po śmierci Gráfówy de *Hanan*. Spodziewamy się tu w blisko następuiący miesiąc Xcia IMéi de *Lorraine*, ná przyjazd ktorego, aby *condigné* mogli bydz przyięty, wszelkie czynią *praparatoria*. Wczoráy zrána *bátalion* ieden od káżdego *Regimentu*, pieszego y ieden z Gwárdyi *exercitia* zwyczajne przed *Officerami*, odpráwiły, dokąd Krol IMé kárecią otwára, á Krolewny młodsze kóno dla przypátrowania się poiechali. W sobotę dekretowano dziewięciu złoczyńcow ná śmierć, á trzemá dáć publiczną chłostę u pręgi, 42. zaś do *Ameryki* tránsportować kázano.

z Dánii.

z *Kopenhagi* d. 18. Maj, Dwor nasz závczoráy tu z *Frederigsburgu*, dokąd się dla dystrákcyi był przeciechał, powrócił, teraz zaś Krolestwo Ich Mć w Zámku *Rosenburg* rezydencyi swej ordynaryncy *subsistunt*, y tam aż do przyszłej Koronacyi zabawić máia. Tegoż dnia było u Krolá IMéi *Constium* gábinetowe, ná którym *conclusum*, żeby ceremonia Koronowania ieszcze ad d. 6. *lunij* odłożyć. Powiadaia, że IMé P. *Baron Sebestedt*, który niedáwno z *Francyi* po odpráwioncy funkcyi *Posełfkiey* powrócił, ná tym ákcie osobę *Kánclerzá* W. reprezentować, á *Biskup de Worm* Krolá IMéi ná namázczać. Kościół *S. Troycy*, pod czas ognia wálnego zgorzały, inż znowny wystáwiony, y wczoráy trzy dzwony ná dzwonice záprawádzono. Okręt wojenny *Szarlotta* *Amália* intytułowány á niedáwno wystáwiony dzisiáy ráno popisówáł się ná wodzie.

z Swe-

z Szwecyi.

z Sztokholmu d. 5. Maj, Dzień 28.
 blisko przeszłego Miesiąca, iako anniwersaryjny urodzenia Krola IMci 55. rok życia swego zaczynającego, Dwor nasz z wielką obchodził magnificencyą, dla czego oboje. Krolestwo IchMć zwyczajne od Szlachty tutejszey oboygą pici, od Ministrow cudzoziemskich y innych *prima distinctionis* IchMćw odebrali kongratulacye. Udawaję, że Scymu naszego generalnego konkluzya ieszcze do następnącego Miesiąca *linij* przeciągniono, o tym jednak pewności niemają. Temu iakożkolwiek bądź, Krol IMć przecię w przedsięwziętą do Niemiec podróżą puścić się rezolwował, nie czekając *etiam exitum* tegoż Scymu, dlaczego iako nąypilnicy około przygotowania czterech fregat do konwoju Pańskiego służyć mających, praciują. Przed kilką dniami przybył tu IMć P. *Smetan intimus Consilarius* Krola IMci Duńskiego na rezydencyą do Dworu naszego w charakterze Posła extraordinarynego. O wieździe jego publicznym y audyencyi ieszcze nic nie słychać.

z Moskwy.

z Stolicy d. 31. April. Czarowa IcyMć, IMci P. *Weissbacha* Felt-Marszałkiem y Generalnym Kommandantem, na Ukrainie y po przyległych krainach będącego woyską denominowała, y nie tylko ma coroczną pensyą 16000. rublow nąznaczyła, ale też Hetmánowi Kezackiemu y wszystkim starszym nie Ukraińskicy *injunct*, żeby się w wszelkich okazyjach do niego samego referowali. Násładowie w tym Czarow IcyMć Piotra I. który według zasług káždego cudzoziemca za równo z kompátryotami zwykł był promowować y *condigne* udarować. IMć P. *Gráf de Wratysław* Posel

Cesarza IMci na ustawiczne remonstracye respektiem słabego zdrowia u Dworu swego *tandem* otrzymawszy *revocatorias*, w krotce zjad do Niemiec má wyjechać dla zazywania támeicznych cieplic, krobym zaś po nim náteż funkcya miał nástąpić, ieszcze pewności niemają, tulają jednak, że IMć P. *Gráf de Waldstein* który teraz iako Posel Cesarza IMci oraz y Marszałek Dworu Krolwicowy IcyMci w *Drezdnie substitit*, tu ná miejsce jego *succedet*, a tym czasem IMć P. *Hochbolzer* Rezydent z P. *Carmes* Sekretarzem *Legationis* interessa Dworu tegoż obserwowac będą.

z Niemiec.

z Wiednia d. 26. Maj, Cesarz IMć przy innych w *Laxenburgu* dywertrymentach częste z Ministrami swemi miewa konferencye. Podług ordynansu Cesarza IMci 6000. piechego, a 8000. konnego woyska z Włoch do Węgier destynowano na osadzenie y ubezpieczenie támeicznych granic. Lubo Hiszpania y Francya nieciaką pokazuia kłoność y łatwość w przystąpieniu do Traktatu, między Cesarzem IMcią a Krolew Angielskim y *Hollandyą* ustanowionego, nasi jednak po wielu mieyscach zaciągac y werbowac dotąd nie przestawiają, tudzież około ufortyfikowania Miasta *Laxenburgu* y Kásztelu támeicznego usilnie pospieszają. Posel Turecki iadący do Rezydencyi tureyszey, już w *Schwechset* stanął, ktoremu tłumacz Nádworny y Sekretarz *linguaram orientaliu* powtórnie *obviam* wyjechał, mając onemu donieść, iż od Dworu naszego przystoynie przyięty będzie. Ostatnieyszy rewolucyi Konstantynopolitańskicy to mamy, że 2000. Malkontentow od detronizowanego Sultana subordynowanych w pierwsze Święto Wielko-nocnego pułnocy, na pewnym mieyscu

scu skupiwszy się, Sáray atakować y te-
 różniejszego Sułtana znowu z Tronu
 zrzucić chcieli, o tym iak się tylko We-
 zyr W. Ianczár Aga y inni przednieysí
 dowiedzieli, tak zaraz 600. ludzi w przed-
 ce, a po tym Mátrosow y Kástratow
 wszystkich do tegoż Sáraju zebrawszy
 w 3000. ludzi pod Choragwią Máhome-
 tá Proroká swego w poszrodku siebie
 miąną przeciwko tymże wyszli rebelli-
 zántom, którzy mocno ná tamtych ná-
 ćierając, przeczeczoną Choragiew onym
 odbić y odebrać usiłowali, nierówną ie-
 dnáak siłą y odwágą zwyciężeni y poka-
 nani pod choragiew Proroką głowę
 skłonić y ná swoich własnych z dobytym
 orężem obrocić się musieli *complices*,
 których 50. ná tymże placu poległo,
 drugich zaś w każdy dzień po 50. y wię-
 cey potracono. Pod czas takowey re-
 wolucyi tudzież uśmierzenia oney, Suł-
 tán Turecki bez wszelkiego schronienia w
 Sáraju swoim zostawał. Xiążę IMé
Alexánder de Wirtemberg z Frankfortu
 do Belgradu, iako Kommiendant tej for-
 teczcy *excurrit*. W *Ratisbonie* Ich Mém
 Ministrom y innym ná Seym zgromádzo-
 nym, Kopia zawartego między Cesarzém
 IMcią a Krolem Angielskim Traktatu
 komunikowano, któremu od pewnego
 z álluzją do roku różniejszego 1731.
 przypisano ro *Chronographon*:

gLoŕia In cXCeLsis Deo & In terrá
 paX hoMInIbVs.

Cesarz IMé o coráz większym niebez-
 pieczeństwie Wyspy *Corsica* odebrawszy
 wiadomość, zdáć się byđć nie kontent
 z procederu Rzeczypospolitey *Genuen-
 skiej*, że tym buntom wczesnie nie
 zabiegając, dáta tak gwałtowney Mál-
 kontentow rewolucyi rozszerzać się,
 którzy, iako IMé Pánu Márkwisowi *de
 Pallavicini* Posłowi teyże Rzeczypospo-
 lity u Dworu nášzego zostającemu do-

nieślono, náwet pod protekcją Porty
 Ottomáńskicy udáć się zamysłáją.

z Berlina d. 30. Maj, Wyiázd
 Regnánta nášzego do Prus ieszcze nie-
 determinowány, kiedy lustracyá czte-
 rech Regimentów Káwaleryi y dzieścíciu
 Infanteryi, temi dniami odpráwiłá się
 z wielkim ukontentowaniem wszystkich
 tu przytomnych, a teráz Woysko kon-
 ne przy zwyczajney mustrze swoicy po-
 piśować się bęđzie. Z prostronnych
 Xiążát y Pánów są tu *presentes*: *Wirten-
 berg-Beverski* z Xiężną Iey Mcią swoią,
de Barent y *Hoben-Zollern* Xiążcá.

z Drezdá d. 10. Maj, Krol JMé
 w doskonałym zostájąc zdrowiu, nieustá-
 iącemi zabáwiá się dyspozycyámi. Kro-
 lewic y Krolewicová JchMé po zá-
 kończoney Oktáwie Bożego Ciáta wy-
 ieżdżáją do *Hubertsburgu* ná rezyden-
 cyáletnią. Upewniáją, że Krolewicová
 IeyMé w támcznym Zámku *adtermi-
 num* szczęśliwego rozwiázania swego re-
 zydowáć bęđzie, a Xże IMé *Fryderyk*
 Syn Stárszy Krolewicá JMéi w Páľacu
 Tureckim ná przedmieściu *Piernayskim*
 przez láto má zostáwać. Bágaż Gráffa
Truchbessa Ministrá Dworu Berlínskiego
 temi dniami tu stánął. Z Bátalionu Ián-
 czarów Krol IMé formowáć káże Re-
 giment Muszkieterow a *Cheval* pod
 Kommandą JMéi Pána Gráffa *de Fri-
 es*. IMé P. *Bráhl* Referendárz W. Sá-
 ski w tych dniách z stáncyi swoicy cie-
 minym gánkiem do Zámku idąc, tak cięż-
 żko upáđł, że się kilká razy w nogę
 uránił. IeyMé P. Sułkowski w przeszłą
 Niedzielę do *Mannheimu* odiecháta,
 którą IMé P. Sułkowski Málzonek iey
 do Prági odprowadzáł, zkąd powróci-
 wszy z pozwoleniem Krolewicá IMéi
 ná kilká niedziel do Polski má *excurrere*.